

PROPORTIONALITET OG LIGEBEHANDLING I BIDRAGSFORDELINGEN

BIDRAGSFORDELING VED STRANDFODRINGSPROJEKT – NORDKYSTENS FREMTID

1. OPDRAG OG BAGGRUND

Halsnæs, Gribskov og Helsingør Kommuner (herefter "Kommunerne") samarbejder om et fælles projekt for strandfodring af nordkysten af Sjælland, som er benævnt "Nordkystens Fremtid".

Horten har tidligere udarbejdet notater af 29. juni 2015 og 27. april 2016 vedrørende bidragsfordelingen for et sådant projekt.

Efter udarbejdelsen af disse notater er der foretaget tekniske undersøgelser, der konkretiserer projektet. Dette notat indeholder en vurdering af de ønskede bidragsmodeller ud fra den viden om det konkrete projekt, som er indhentet ved de seneste tekniske undersøgelser, der således lægges til grund i det følgende.

2. TEKNISKE UNDERSØGELSER

Kommunerne har anmodet Niras, DHI og Hasløv & Kjærsgaard om at udarbejde forundersøgelse, myndighedsprojekt samt miljøvurdering for et strandfodringsprojekt for hele nordkysten af Sjælland (herefter "Nordkysten").

Rådgiverne har udarbejdet et forslag til et samlet kystteknisk projekt for Nordkysten, som primært omfatter strandfodring med sand og ral samt forstærkning af skråningsbeskyttelser og høfder, bølgebrydere, rev eller flak på udsatte strækninger.

Myndighedsprojektet omfatter alene den del af det kysttekniske projekt, der vedrører strandfodring langs ca. 35 km af kysten, som er bebygget, og hvor der er et behov for kystbeskyttelse.

Beskrivelse af myndighedsprojektet og de tekniske undersøgelser og vurderinger, som ligger til grund for projektet, fremgår af notat af 19. august 2019 udarbejdet af Niras.

Af notatet fremgår, at strandfodring er nødvendig langs alle bebyggede grunde på kyststrækningen, som har et kystbeskyttelsesbehov. Det vurderes, at der vil være behov for at strandfodre langs otte længere strækninger på Nordkysten med en samlet længde på 35 km ud af samlet 57 km. Der strandfodres ikke ud for naturstrækninger, medmindre de ligger inden for fodringsstrækninger.

Strandfodringen foretages til en højde på 2,0 meter ved strandens bagkant. Projektet indebærer en initialfodring af strækningerne og efterfølgende vedligeholdelsesfodringer hvert femte år.

Til brug for myndighedsprojektet er foretaget en undersøgelse af den eksisterende hårde kystbeskyttelse på Nordkysten. Undersøgelsen viser, at langt størstedelen af de eksisterende skråningsbeskyttelser, bølgebrydere og høfder på Nordkysten ikke opfylder dimensioneringsforudsætningerne, hverken i dag eller de næste 50 år.

Strandfodringen indebærer, at højden af stranden foran de eksisterende skråningsbeskyttelser øges, og at behovet for at styrke og forhøje skråningsbeskyttelserne derved reduceres.

Der er varierende behov for strandfodring på de nævnte otte fodringsstrækninger, som strandfodringsprojektet er opdelt i, og dermed også på udgiftsniveauet til strandfodring af de enkelte strækninger.

Niras har for Kommunerne udarbejdet en cost-effective analyse af kystbeskyttelse på Nordkysten dateret 21. december 2018. Ved analysen er foretaget en sammenstilling af udgifterne forbundet med myndighedsprojektet med strandfodring kombineret med vedligeholdelse og udbygning af skråningsbeskyttelserne over for et scenarie med fortsat udbygning af skråningsbeskyttelserne uden strandfodring foran truede ejendomme langs Nordkysten. Analysen viser, at kystbeskyttelsen med strandfodring på langt de fleste strækninger er billigere end en fortsat udbygning af skråningsbeskyttelserne uden strandfodring. Kun på enkelte strækninger er den kombinerede løsning med strandfodring dyrere end eller svarende til udgifterne ved en fortsat beskyttelse med skråningsbeskyttelser alene.

3. RETLIG RAMME FOR BIDRAGSFORDELINGEN

Finansieringen af et fælles kystbeskyttelsesprojekt efter kystbeskyttelseslovens kapitel 1a kan ske ved bidrag fra de beskyttede grundejere og andre, som opnår en fordel ved projektet.

Der er ikke i kystbeskyttelseslovens § 9a, stk. 1, om bidrag foretaget en nærmere afgrænsning af, hvordan bidraget skal fordeles mellem de berørte grundejere.

Af forarbejderne til den tidligere tilsvarende bestemmelse (kystbeskyttelsesloven 1994 og 2007, § 3, stk. 5), fremgår følgende vedrørende bidragsfordelingen:

"Hvad kredsen af bidragspligtige angår, forudsætter lovforslaget, at ejerne af de direkte beskyttede ejendomme fortsat er den kreds, der primært kan være tale om at pålægge bidragspligt. Som hidtil kan det meget vel tænkes, at der kun er grund til at pålægge denne kreds bidragspligt.

Lovforslaget begrænser imidlertid ikke kredsen af private ejendomsbesiddere, der kan pålægges bidragspligt, til ejerne af de direkte beskyttede ejendomme, men medtager ejendomme, som i øvrigt opnår en fordel ved foranstaltningen. Herved tænkes bl.a. på, at en nærliggende strand i velplejet stand i kraft af dens rekreative værdi kan være af direkte økonomisk værdi for ejendomme, der ikke som sådanne er truet fra havet.

Betragtningen om en strands økonomiske betydning for ejendomme, der ikke er truet fra havet, kan imidlertid føres videre derhen, at kredsen af ejendomme, der har en sådan interesse i stranden, er meget vid og ubestemt. Dette fører til, at der kan være begrundelse for, at amtskommunen eller primærkommunen bidrager til strandens beskyttelse og bevaring. På denne baggrund skal bestemmelsen i stk. 3 ses.

Bestemmelsen forudsætter, at amtskommune eller primærkommune frivilligt kan beslutte at bidrage til eller helt at afholde udgifterne ved et anlæg eller en foranstaltning, herunder til drift og vedligeholdelse, hvis noget sådant findes begrundet. Det er videre klart, at et amtsråd kan pålægge en primærkommune bidrag uden særlige begrænsninger, hvis primærkommunen er ejendomsbesidder."

Af uddraget fra forarbejderne fremgår det således, at det primært er de grundejere, der opnår en beskyttelse ved den pågældende foranstaltning, som kan pålægges bidragspligt. Men også den værdi, som vurderes at være forbundet med at have adgang til en strand, kan være begrundelse for en bidragsfastsættelse. Denne værdi kaldes for nytteværdi og vil særligt kunne være relevant i de situationer, hvor en erosionstruet kyststrækning sikres ved strandfodring.

Kommunerne selv kan bidrage, hvis der er en lovlig kommunal interesse i projektet, og i det omfang Kommunerne opnår beskyttelse af kommunalt ejet ejendom, hvorved der således fastsættes bidrag for Kommunerne på lige fod med andre grundejere i området.

Kommunerne skal træffe deres afgørelser om bidragsfordeling efter kystbeskyttelseslovens § 9a under iagttagelse af grundlæggende principper for lovlig forvaltning.

Afgørelserne skal således være saglige og proportionale samt respektere lighedsgrundsætningen.

Det betyder, at der til brug for afgørelserne om bidragsfordeling skal tilvejebringes relevante objektive, faktiske og faglige oplysninger, som kan medvirke til opstillingen af de saglige kriterier, der skal danne baggrund for bidragsfordelingen. Kriterierne skal være egnede til at muliggøre en fordeling, der sikrer en ensartet behandling af alle ejendomme i deres indbyrdes relation.

4. VURDERING AF BIDRAGSMODELLER

Projektgruppen arbejder med to forskellige eksempler på bidragsmodeller. Den ene bidragsmodel indebærer, at der alene pålægges bidrag for ejendomme i 1. række (herefter "Bidragsmodel 1"), og den anden bidragsmodel indebærer, at der ud over bidrag for ejendomme i 1. række også pålægges bidrag på ejendomme i op til 300 meter ind i landet (herefter "Bidragsmodel 2").

Ved Bidragsmodel 2 fordeles udgifterne således, at de samlede udgifter til projektet finansieres med 50 % fra ejendommene i 1. række (erosionsbeskyttelse) og 50 % for alle ejendommene fra 0-300 meter ind i landet (anden fordel). For den del af bidraget, der betales af alle ejendomme, som er beliggende 0-300 meter ind i landet, finansieres 50 % af den samlede udgift af de ejendomme, der er beliggende 0-25 meter ind i landet, mens den resterende del af udgiften afholdes af ejendomme beliggende 25-300 meter ind i landet. Ejendomme i 1. række kommer således både til at betale bidrag for selve erosionsbeskyttelsen og for anden fordel ved projektet.

Ved begge modeller er det en forudsætning, at der ikke ved bidragsfastsættelsen tages hensyn til eksisterende kystbeskyttelses anlæg på de strækninger, der strandfodres.

For den del af bidraget, der vedrører erosionsbeskyttelse (100 % ved Bidragsmodel 1 og 50 % ved Bidragsmodel 2) arbejdes med en model, hvor bidraget fastsættes ud fra den enkelte ejendoms kystlængde.

Udgangspunktet for bidragsmodellerne er, at der ønskes så simpel en model som muligt.

Nedenfor i afsnit 4.1 er foretaget en vurdering af Bidragsmodel 1 i forhold til, om der er behov for yderligere opdelinger af bidragspåligningen, herunder i forhold til forskellig bidragsfordeling på forskellige fodringsstrækninger.

I afsnit 4.2 er foretaget en vurdering af Bidragsmodel 2 i forhold til muligheden for at bidragspåligne ejendomme i op til 300 meter fra kysten samt en vurdering af, hvilket dokumentationsgrundlag der er nødvendigt for en sådan bidragspåligning.

I afsnit 4.3 er foretaget en vurdering af, om der kan fastsættes en bidragsmodel, som ikke tager hensyn til eksisterende kystbeskyttelsesplanlægning på de strækninger, der strandfodres.

4.1 **Model 1: Alene bidragspåligning af ejendomme i 1. række**

Omfanget af nødvendig strandfodring for at opnå det beskyttelsesniveau, som er forudsat ved myndighedsprojektet, varierer på de kyststrækninger, der skal strandfodres. Variationerne betyder, at der er forskelle i udgiftsniveauet til strandfodring af de enkelte strækninger.

Ved myndighedsprojektet opereres overordnet med otte strandfodringsstrækninger. Også inden for disse otte strækninger er der variationer i behovet for strandfodring.

Projektgruppen ønsker en vurdering af, om der på trods af disse forskelle kan fastsættes en ens bidragspåligning for de ejendomme, der opnår beskyttelse ved det samlede projekt, eller om der vil være pligt til at foretage en differentiering af bidragsmodellen, hvor der tages hensyn til de konkrete udgifter ved strandfodring af de enkelte delstrækninger.

En ensartet bidragsfordeling af ejendomme i 1. række kan rumme variationer i strandfodringsbehovet og således i udgiftsniveauet til kystsikringen. Der er således ikke et krav om millimeterretfærdighed i bidragsmodellen.

Forskellene i strandfodringsbehovet og udgiftsniveauet kan dog blive så store, at de forvaltningsretlige principper om proportionalitet og lighed indebærer, at der vil være en pligt til differentiering. I Miljø- og Fødevareklagenævnets praksis er dette udtrykt ved, at det tildelte bidrag skal afspejle den beskyttelse eller anden fordel, som grundejeren opnår.

Om der er en pligt til at foretage en differentiering, afhænger derfor af, hvor store forskelle der er i strandfodringsbehovet og udgiftsniveauet. Hvilke forskelligheder i udgiftsniveauet, der kan rummes inden for en ens bidragsfordeling, vil bero på en konkret vurdering af det enkelte projekt, herunder om der er en sådan sammenhæng i projektet, at kystbeskyttelse på de enkelte fodringsstrækninger ikke kan betragtes isoleret.

Nordkystens Fremtid er et fælles kystbeskyttelsesprojekt med det formål at beskytte hele den bebyggede del af Nordkysten mod kronisk erosion. Kystprofilen vil blive opbygget med ens hældning og højde ud for hele den bebyggede del af Nordkysten for at genskabe et mere naturligt, ensartet og robust kystprofil.

Når udgifterne til kystsikring skal fordeles, er udgangspunktet, at det er de grundejere, som har nytte af beskyttelsen, der skal afholde udgiften. Derfor må fordelingen af udgifterne tage udgangspunkt i det konkrete behov for strandfodring og prisen hertil for de enkelte fodringsstrækninger.

Af de gennemførte tekniske undersøgelser fremgår det, at behovet for fodringsmængder til initialfodring af de otte strækninger varierer fra mellem 15 og 150 m³/m. Behovet for vedligeholdelsesfodring varierer fra mellem 13 og 35 m³/m/5 år.¹

Udgifterne til strandfodring af de otte strækninger varierer som følge heraf betydeligt. Udover selve mængderne til strandfodring vil også sejlaftande til indvindingsområder påvirke de udgifter, der er forbundet med at strandfodre de enkelte strækninger.

Niras vurderer, at udgifterne til initial strandfodring pr. meter varierer inden for de enkelte delstrækninger fra 1.878 kr. pr. meter kyst på den billigste af delstrækningerne til 6.202 kr. pr. meter kyst på den dyreste af delstrækningerne.

For de efterfølgende vedligeholdelsesfodringer vurderer Niras, at udgiftsniveauet vil variere fra 789 kr. pr. meter kyst på den billigste af delstrækningerne til 1.782 kr. pr. meter kyst på den dyreste af delstrækningerne.

I det følgende er det på baggrund af oplysninger fra Niras lagt til grund, at de otte fodringsstrækninger i forhold til initialfodring er indbyrdes uafhængige, forstået på den måde, at fodringsbehovet for de enkelte strækninger vil være det samme, uanset om strækningerne fodres i et samlet projekt eller enkeltvis. Inden for den enkelte fodringsstrækning er det omvendt lagt til grund, at der er en sådan sammenhæng i projektet, at strandfodring på den samlede strækning er nødvendig for den samlede kystbeskyttelse på strækningen.

For så vidt angår den efterfølgende vedligeholdelsesfodring er det på baggrund af oplysninger fra Niras lagt til grund, at der i forhold til vedligeholdelsesfodring er forskel på strækningen vest for Gilleleje og strækningen øst for Gilleleje, idet dynamikken og eksponeringen er kraftigere på strækningen vest for Gilleleje. Erosionen er større på denne del af strækningen, og der er derfor behov for at fodre længere ud fra kysten, hvilket indebærer, at der er et større vedligeholdelsesbehov vest for Gilleleje Havn end øst for Gilleleje Havn. Der er således forskel i vedligeholdelsesbehovet på de to sider af Gilleleje Havn.

Som angivet ovenfor vurderer Niras, at der vil være betydelig forskel i udgifterne til initialfodring på de enkelte delstrækninger, således at udgifterne på den dyreste strækning vil være ca. tre gange højere pr. meter end på den billigste strækning.

Vi vurderer, at de anslåede forskelle i udgifterne til initialfodring er for store til, at de vil kunne rummes inden for en ens bidragsfordeling for hele Nordkysten. Der vil således være et behov for at fastsætte en differentieret bidragsmodel for initialfodringen, hvor der tages hensyn til det overordnede udgiftsniveau for strandfodring af den enkelte fodringsstrækning.

---

¹ Nordkystens Fremtid, Myndighedsprojekt for strandfodring, Niras, udkast december 2018, side 27

I forhold til vedligeholdelsesfodringen vurderer vi, at de forskelle, der er i vedligeholdelsesbehovet på de to sider af Gilleleje Havn indebærer, at en ens bidragsmodel for hele strækningen vil være forbundet med en høj grad af risiko for at blive underkendt i en klagesag, men at en bidragsmodel for vedligeholdelsesfodring, hvor strækningen deles op vest og øst for Gilleleje, formentlig vil kunne holde til en klagesagsprøvelse, idet vedligeholdelsesfodringerne og sammenhængen i disse – efter det for os oplyste – teknisk og økonomisk er tilstrækkeligt ensartet på hver side af havnen til, at de vil kunne danne baggrund for en ensartet bidragspåligning på hver af disse strækninger.

Under hensyntagen til den indbyrdes nødvendige sammenhæng i projektet for de enkelte fodringsstrækninger, vurderer vi, at det formentlig vil være muligt at opretholde en ens bidragsmodel inden for de enkelte fodringsstrækninger, og at alle ejendomme i 1. række inden for de enkelte fodringsstrækninger kan pålægges bidragspligt, da de gennemførte tekniske undersøgelser viser, at størstedelen af den eksisterende hårde kystbeskyttelse på kyststrækningen ikke opfylder dimensioneringsforudsætningerne i dag eller om 50 år, og da beskyttelsen inden for de enkelte fodringsstrækninger er indbyrdes afhængig. Niras vurderer således, at der er et kystbeskyttelsesbehov i forhold til alle ejendomme inden for de enkelte fodringsstrækninger

Bidragsmodellen kan fastsættes ens for alle typer af ejendomme i første række. Der er således ikke en pligt til at differentiere bidragsmodellen i forhold til, om der er tale om en bebygget eller ubebygget ejendom. Det afgørende er, at selve den faste ejendom erosionsbeskyttes ved projektet.

Ofte vælges det dog at lade kriteriet ejendomsværdi indgå som en del af bidragsmodellen for derved at lade bidraget afspejle de værdier, som beskyttes. Dette sker ved at lade den offentlige ejendomsejendomsværdi for de beskyttede ejendomme indgå i bidragsmodellen.

I den foreslåede bidragsmodel er der ikke lagt op til, at ejendomsværdi skal indgå som et kriterium i bidragsmodellen. I stedet arbejdes der med en model, hvor bidraget for de enkelte ejendomme fastsættes ud fra ejendommens længde mod kysten.

Vi vurderer, at dette ligger inden for rammerne af det bidrag, der kan fastsættes blandt de erosionsbeskyttede ejendomme. Der er således ikke en pligt til at differentiere bidraget på baggrund af de ejendomsværdier, der beskyttes. Tilsvarende er der ikke en pligt til at skelne mellem bebyggede og ubebyggede ejendomme.

Der er ved projektet i et vist omfang taget højde for disse betragtninger ved at lade længere strækninger med rene naturgrunde helt udgå af projektet. Disse strækninger er således i udgangspunktet ikke en del af projektet med strandfodring.

Uanset at der er mulighed for alene at fastsætte bidraget på baggrund af de enkelte ejendommers længde mod kysten, så anbefaler vi, at bidragsmodellen

også afspejler de værdier, der beskyttes, ved at lade de enkelte ejendomsværdier indgå i bidragsberegningen. Anbefalingen er begrundet i, at de bidragspligtige grundejere ofte vil opleve en rimelighed i også at se på de ejendomsværdier, der beskyttes, i stedet for alene at lade bidragets størrelse afhænge af kystlængde.

4.1.1 *Styrker og svagheder ved modellen*

En model, hvor der alene foretages bidragspåligning af ejendommene i 1. række, har den fordel, at der alene bidragspålignes ejendomme, som er direkte erosionstruet, og hvor der for de fleste ejendommers vedkommende formentlig allerede i dag er udgifter for ejerne til kystbeskyttelse af egen ejendom.

Der er samtidig tale om en enkelt bidragsmodel, som kan baseres alene på tekniske vurderinger af kystbeskyttelsesbehovet og udgifterne til kystbeskyttelse. Ved grundige og saglige tekniske vurderinger heraf vil mulighederne for en opretholdelse af bidragsmodellen under en klagesag være gode.

Ved den indbyrdes fordeling blandt ejendommene i 1. række vil det dog fortsat være vanskeligt at finde den rette balance i bidragsmodellen. Jo mere simpel bidragsmodellen skæres til, jo større risiko vil der være for en hjemvisning. Denne usikkerhed i differentieringen af bidragsmodellen blandt ejendommene i 1. række vil dog gøre sig gældende, uanset hvilken bidragsmodel der vælges.

Vi anbefaler, at der fastsættes en bidragsmodel, hvor både de enkelte ejendommers længde mod kysten samt ejendomsværdien for de beskyttede ejendomme indgår i bidragsberegningen.

4.2 **Model 2: Bidragspåligning af ejendomme i 1. række og baglandet**

Der findes ikke megen praksis fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet vedrørende bidragspåligning af baglandet.

I Kystdirektoratets vejledning til kystbeskyttelsesloven er beskrevet enkelte projekter, hvor der er pålagt en mindre bidragspligt i baglandet ud fra de andre fordele end kystbeskyttelse, som fulgte af projekterne.

Senest har Miljø- og Fødevarerklagenævnet i 2017 taget stilling til en bidragsmodel for et kystbeskyttelsesprojekt for Gl. Skagen, som indebar bidragspåligning af baglandet.

Frederikshavn Kommune vedtog i 2015 et projekt, der indebar bidragspåligning af ejendomme i op til 500 meter fra kysten. Påligningen blev påklaget af berørte grundejere. Miljø- og Fødevarerklagenævnet underkendte bidragspåligningen, fordi kommunen ikke i sit forslag til bidragsfordeling havde sandsynliggjort, at grundejerne beliggende langt fra kystsikringsprojektet opnåede nytte eller anden fordel af kystsikringen. Nævnet vurderede overordnet, at projektet ikke indeholdt en egentlig strandforbedring, som kunne danne baggrund for en bidragsfordeling begrundet i en "anden fordel" end kystbeskyttelse. Projektet

vedrørte en renovering og udbygning af eksisterende hårde anlæg og en mindre grad af strandfodring.

Ved hjemvisning af sagen til fornyet behandling ved Frederikshavn Kommune er det lykkedes at vedtage projektet ved en kombination af privat og kommunal finansiering af projektet, hvor den private finansiering har været frivillig. Der er således ikke truffet en ny beslutning om bidragsfordeling efter kystbeskyttelsesloven.

Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse vedrørende kystsikring af Gl. Skagen illustrerer, at der skal være en konkret og sandsynliggjort fordel for baglandet for, at der kan foretages en bidragspåligning.

Vi vurderer, at det betyder, at der skal være foretaget vurderinger, som konkretiserer, at det pågældende myndighedsprojekt indebærer økonomiske fordele for ejendommene i baglandet, og bidragsfordelingen skal afspejle variationerne i den økonomiske fordel, som kystbeskyttelsesprojektet har for ejendommene i baglandet.

Københavns Universitet har i en undersøgelse fra 2014² med udgangspunkt i planerne om gennemførelsen af et kystbeskyttelsesprojekt med strandfodring langs Nordkysten foretaget en overordnet vurdering af de historiske sammenhænge for ejendomspriserne ved adgang til kyst og strand.

Ved undersøgelsen er ud fra historiske data og en generel økonomisk model for fastsættelse af ejendomspriser foretaget en vurdering af påvirkningen af ejendomspriserne på sommerhuse ved etablering af en sandstrand på Nordkysten.

Undersøgelsen viser, at der vil være en effekt på ejendomsprisen for sommerhuse i op til 500 meter fra kysten, men at effekten i ejendomspriserne først bliver betydende inden for de sidste 300 meter fra kysten. Ved undersøgelsen vurderes det også, at det vil være de ejendomme, der ligger tættest på kysten, som opnår den største potentielle værdistigning.

Undersøgelsen bygger på generelle betragtninger og tager således ikke udgangspunkt i det konkrete strandfodringsprojekt, der gennemføres på Nordkysten, ligesom undersøgelsen alene tager udgangspunkt i den forventede påvirkning af værdien af sommerhuse og således ikke forholder sig til den forventede påvirkning af helårsbeboelser.

Københavns Universitet har i en yderligere undersøgelse fra 2017³ foretaget en yderligere værdiansættelse af påvirkningen af ejendomspriserne ved strandfodringsprojekter. I projektet er foretaget en vurdering for seks områder i Danmark, og både helårsboliger og sommerhuse indgår i vurderingerne.

Vi vurderer, at der vil være en høj grad af risiko for omgørelse i en klagesag, hvis der alene tages udgangspunkt i disse generelle undersøgelser, som grundlag for

² Værdisætning af sandfodringsstrategi på nordkysten af Sjælland af Toke Emil Panduro, 2014

³ Værdien af sandfodring af Toke Emil Panduro m.fl., 2017

en bidragspålgning af baglandet. Vi finder således, at det må forventes, at Miljø- og Fødevarerklagenævnet under en klagesag om bidragsfordelingen vil stille krav om, at der er foretaget konkrete vurderinger af de økonomiske fordele ved det konkrete projekt.

Det er ikke et krav, at den økonomiske påvirkning vurderes for den enkelte ejendom. Men for at løfte dokumentationskravet for, at projektet rent faktisk har en økonomisk påvirkning af baglandet, vurderer vi, at der må indhentes ejendomsmæglervurderinger eller andre vurderinger, som på repræsentativ vis forholder sig til påvirkningen af det konkrete projekt på strækningen. Hvis projektet antages at påvirke ejendomspriserne i baglandet på en overordnet ens måde, vil bidragspålgningen af baglandet kunne foretages ens for hele projektet.

Hvis der ønskes en model med bidragspålgning af baglandet, vurderer vi således, at der vil være krav om tilvejebringelse af vurderinger af, hvordan det konkrete projekt med strandfodring konkret vil påvirke ejendomspriserne i baglandet.

Det bemærkes, at der ikke er en pligt til at fastsætte bidragspålgning af baglandet, uanset at kystbeskyttelsesprojektet vil påvirke ejendomspriserne som følge af den bedre strand.

4.2.1 *Styrker og svagheder ved modellen*

En model, hvor baglandet bidragspålgnes, har den fordel, at der er flere til at bære udgiften til strandfodringsprojektet, samtidig med at modellen tager højde for, at projektet har en økonomisk gunstig effekt på ejendomsværdierne, også i baglandet.

Bidragspålgning af baglandet er imidlertid ikke en bidragsmodel, som er meget anvendt i praksis, og vi kender ikke til fortilfælde, hvor modellen er anvendt i forhold til så stort et bagland, som det vil være tilfældet for projektet på Nordkysten. Der findes endvidere ikke klagenævnspraksis, som nærmere fastlægger, hvilke dokumentationskrav der skal være opfyldt i forhold til en sådan bidragspålgning.

En bidragsmodel, hvor der pålgnes bidrag i baglandet, vil derfor være præget af usikkerhed i klagesagsbehandlingen i forhold til, hvilke krav klagenævnet vil stille for at anse bidragsmodellen for saglig og proportional. Der er derfor en større risiko for hjemvisning end ved en bidragsmodel, der alene pålægger bidrag for ejendommene i 1. række, som de direkte beskyttede.

4.3 **Håndtering af eksisterende kystbeskyttelses anlæg**

De to bidragsmodeller, Projektgruppen arbejder med, tager ikke højde for eksisterende hårde kystbeskyttelses anlæg på de strækninger af Nordkysten, som indgår i projektet.

Begrundelsen herfor er, at de tekniske undersøgelser, Niras har foretaget af tilstanden af eksisterende anlæg på kyststrækningen og vurderinger af betydningen for strandfodringsprojektet, viser, at anlæggene kun i meget begrænset omfang har betydning for omfanget af den strandfodring, som er nødvendig på de enkelte strækninger. Det afgørende for fastlæggelsen af strandfodringsbehovet er ifølge oplysninger fra Niras det eksisterende kystprofil på de enkelte strækninger.

Den af Niras gennemførte tilstandsvurdering af eksisterende hårde kystbeskyttelses anlæg langs Nordkysten viser, at 99 % af de vurderede bølgebrydere ikke opfylder designkriteriet i dag, og at dette gør sig gældende for samtlige af de vurderede høfder om 50 år.

Niras vurderer på den baggrund, at eksisterende hård kystbeskyttelse langs Nordkysten generelt er hverken tilstrækkelig til at beskytte mod en stormflod med en returperiode på 50 år i dag eller om 50 år, hvilket er det anbefalede dimensioneringskriterie for hård kystbeskyttelse.

På baggrund af vurderingerne fra Niras af tilstanden af de eksisterende kystbeskyttelses anlæg på Nordkysten og vurderingen af, at anlæggene kun i begrænset omfang har betydning for omfanget af den strandfodring, som er nødvendig på de enkelte strækninger, vurderer vi, at der ikke er en pligt til at inddrage hensyntagen til eksisterende hårde anlæg i bidragsmodellen.

Horten, 11. september 2019

Henriette Soja

Marie Bockhahn